

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ ВИРОБЛЕННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОСМЕТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Сіряченко І.І., доцент кафедри соціально-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н.

Ринок косметичної продукції в Україні дуже швидко розвивається, завдяки попиту у даній сфері. Проте, на жаль, основними виробниками є не вітчизняні косметичні компанії, а імпорتنі, щороку імпортна продукція користується широким попитом у населення, на вітчизняному ринку імпортна продукція становить 92 % від загального обсягу косметичних товарів. Це насамперед пов'язано з відсутністю конкурентоздатних виробничих потужностей в Україні пострадянського періоду. З огляду на цей, вкрай важливим є дотримання правових вимог та стандартів до виробництва та реалізації вітчизняної та імпоротної косметичної продукції. Аналіз обігу косметичної продукції в Україні засвідчує наявність значної кількості проблем у сфері виробництва та реалізації безпечної для споживача косметичної продукції оскільки чинні вимоги щодо безпечності косметичної продукції не відповідають європейському законодавству і не сприяють вільному переміщенню продукції з України на європейські ринки.

Крім того, належне правове регулювання правовідносин із забезпеченні екологічної безпеки при виготовленні та реалізації такої продукції забезпечують реалізацію правових гарантій на належний захист життя та здоров'я людей.

На жаль в Україні майже відсутнє відповідне нормативно-правове регулювання відносин у цій сфері, що не дозволяє вітчизняному виробнику вийти на світовий ринок, а багато імпоротної продукції, що реалізується у державі становить небезпеку для здоров'я людей.

Базовим нормативним актом у цій галузі є закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", [3] на його реалізацію була спрямована величезна кількість підзаконних нормативних актів, зокрема Державні санітарні правила та норми 2.2.9.027-99 «Санітарні правила та норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості» [4]. В 2011 році набули чинності Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» [2] та Закон України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» [1]. Зазначені Закони прийняті в рамках гармонізації українського законодавства з нормами європейського права з метою забезпечення відповідності готової продукції, яка перебуває в обігу, вимогам європейських та національних стандартів і створення системи ринкового нагляду за готовою нехарчовою продукцією.

Відповідно до Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу 20 листопада 2013 року на сайті Міністерства охорони здоров'я України опубліковано проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Технічного регламенту щодо безпеки косметичної продукції". Запропонованим проектом постанови передбачається встановлення основних вимог щодо розроблення, виробництва, оцінювання безпечності та ефективності косметичної продукції та введення її в обіг, а саме: визначення повноважень призначених компетентних органів із зазначених питань; принципи та умови виробництва, порядок введення в обіг, процедури оцінювання безпечності косметичної продукції; контроль та нагляд за вже виготовленою продукцією; запровадження максимально тісної взаємодії між суб'єктами господарювання та органами регулювання; покладання на виробників, імпортерів та розповсюджувачів обов'язку у разі виявлення небезпечності власної продукції повідомити відповідні органи та вжити усіх можливих заходів для зменшення негативних наслідків від поширення та використання таких косметичних засобів [5, С.45].

Цей регулятивний акт відповідає потребам технічного регулювання та принципам державної регуляторної політики. У ньому чітко встановлено права та обов'язки суб'єктів господарювання, повноваження призначених компетентних органів щодо контролю за обігом косметичної продукції в Україні, упорядковано відносини між державними органами та суб'єктами господарювання з питань впровадження косметичної продукції в обіг.

Вітчизняна косметична галузь має низку проблем, котрі будуть вирішені впровадженням цього регламенту. Наприклад, часто в маркетингових заявах вживають термін "лікувальна косметика". Однак згідно з європейським законодавством немає такої категорії косметичної продукції, як "лікувальна косметика".

Насьогодні, вказаний проект нормативного акту, не набув чинності, що вказує що дотримання вимог екологічної безпеки при виробництві та реалізації косметичної продукції набуває все більшої актуальності та вимагає належного правового регулювання у цій сфері. Зокрема прийняття такого технічного регламенту щодо безпеки косметичної продукції, буде першим кроком до приведення вітчизняного законодавства у відповідність до вимог Регламенту No 1223/2009 Європейського Парламенту від 30 листопада 2009 для косметичної продукції.

Література:

1. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 // Відомості Верховної Ради України. - 2011.- № 22.- Ст. 145
2. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: Закон України від 27.05.2011 // Відомості Верховної Ради України. - 2011.- № 21.- Ст. 144
3. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994.- № 27.- Ст. 218
4. Державні санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості: [Електронний ресурс] Постанова головного Державного санітарного лікаря України від 01.07.1999 № 27 / Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=4261> – Назва з екрана.

5. Р.І.Байцар, Ю.М. Кордіяка Актуальні проблеми та перспективи розвитку косметичної галузі [Електронний ресурс] / Р.І. Байцар, Ю.М. Кордіяка // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Автоматика, вимірювання та керування. - 2015. - № 821. - С. 44-49. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULP_2015_821_10